

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sžsk/19/2017
Identifikačné číslo spisu: 8015201046
Dátum vydania rozhodnutia: 30.05.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:8015201046.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako kasačný súd, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Jany Hatalovej, PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD., v právnej veci žalobcu: F. F. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., Poľská republika, právne zastúpeného JUDr. Dušanom Remetom, advokátom so sídlom Masarykova 2, Prešov, proti žalovanej (sťažovateľke): Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, za účasti F. U. F., Q., Poľská republika, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č.7430-3/2014-BA zo dňa 31. marca 2014, o kasačnej sťažnosti proti právoplatnému rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 12Scud/4/2015-32 zo dňa 18. januára 2017, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č. k. 12Scud/4/2015-32 zo dňa 18. januára 2017 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Sociálna poisťovňa, pobočka Košice dňa 16. augusta 2011 rozhodnutím č. 705-3440063911-GC09/11-134, 57177-1/2011-KEM (ďalej len „prvoinštančné rozhodnutie“) rozhodla tak, že žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkové poistenie a povinné poistenie v nezamestnanosti od 1. decembra 2010 podľa slovenskej legislatívy. Výrok rozhodnutia odôvodnila s poukazom na to, že v spolupráci s Inšpektorátom práce Košice vykonala fyzickú kontrolu slovenského zamestnávateľa - ďalšieho účastníka, adresa miesta činnosti: Južná trieda 53, 040 01 Košice, na základe požiadavky poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia ZUS Váršava, z dôvodu podozrenia na obchádzanie poľských právnych predpisov sociálneho zabezpečenia. Ďalší účastník (fyzická osoba s bydliskom v Poľsku) prijal na Slovensku do pracovného pomeru fyzické osoby, ktoré majú bydlisko v Poľsku a ktoré sú súčasne v Poľsku osobami samostatne zárobkovo činnými. Zamestnanci majú uzatvorené pracovné zmluvy so 4 alebo 8 hodinovým mesačným pracovným časom, za mzdu 10 až 30 Eur/mesačne - roznášanie letákov a pod. Zároveň prvostupňový správny orgán poukázal na citáciu čl. 11 ods. 3, čl. 13 ods. 3 Základného nariadenia a dospel k záveru aký je uvedený vo výroku rozhodnutia.

2. O odvolaní žalobcu rozhodla sťažovateľka rozhodnutím zo dňa 31.03.2014 pod číslom 7430-3/2014-BA (ďalej len „preskúmané rozhodnutie“) tak, že prvoinštančné rozhodnutie potvrdila a odvolanie žalobcu zamietla. Poukázala na postup prvoinštančného správneho orgánu, s tým, že uviedla, že Národný inšpektorát práce Košice v rámci výkonu inšpekcie práce s cieľom preveriť realnosť vykonávaných aktivít zamestnancov účastníka konania, navštívil osobne sídlo ďalšieho účastníka uvedenej v informatívnom výpise zo Živnostenského registra (miesto činnosti podniku zahraničnej osoby uvedenej v osvedčení o živnostenskom oprávnení č. OŽP- C/2010/07437-2, bolo zmenené úradným záznamom z 5. októbra 2010), t. j. Južná trieda 53, 040 01 Košice - Juh. Na uvedenej adrese sa ďalší účastník- zamestnávateľ žalobcu nenachádzal. Z tohto dôvodu Národný inšpektorát práce Košice zaslal výzvu na predloženie dokladov, ktorá sa vrátila s poznámkou „adresát je neznámy“. Inšpekcia práce bola ukončená úradným záznamom vypracovaným dňa 27. mája 2011.

3. Zároveň sťažovateľka vykonala kontrolu so zameraním nie na preverenie reálneho výkonu činnosti zamestnancov na území Slovenskej republiky v období od 13.07.2011 do 14.07. 2011, ale na odvod poistného na sociálne poistenie v súlade s § 242 a nasledujúcich zákona o sociálnom poistení. Ako vyplýva z Protokolu zo dňa 31.08.2011 konkrétne zistenia nemajú vplyv na posúdenie uplatniteľnej legislatívy v súlade so základným a vykonávacím nariadením. Výkon činnosti je oprávnený kontrolovať inšpektorát práce, ktorého kontrolné zistenia sú pre sociálnu poisťovňu záväzné. Na základe listu poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia ZUS z 10. októbra 2013, Sociálna poisťovňa dňa 10. decembra 2013, akceptovala návrh poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia ZUS na uzatvorenie spoločnej dohody medzi Sociálnou poisťovňou a poľskou inštitúciou sociálneho zabezpečenia ZUS v súlade s článkom 16 (4) vykonávacieho nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, v zmysle ktorej bolo aj žalobcovi určené poľské zákonodarstvo, ktoré má konečnú platnosť.

II.

Konanie na krajskom súde

4. Žalobca podal proti preskúmanému rozhodnutiu žalobu. Krajský súd v Prešove preskúmal napadnuté rozhodnutie a po vykonanom pojednávaní dospel k záveru, že žaloba je dôvodná a zrušil preskúmané rozhodnutie ako aj prvoinštančné správne rozhodnutie a vrátil vec sťažovateľke na ďalšie konanie z nasledujúcich dôvodov:

- záver o tom, že žalobcovi nevzniklo povinné nemocenské poistenie, povinné dôchodkového poistenie, povinné poistenie v nezamestnanosti od 01.12.2010 podľa slovenskej legislatívy vyvodila sťažovateľka z kontroly vykonanej pracovníkmi inšpektorátu práce v období od 13.07.2011 do 14.07.2011 u zamestnávateľa žalobcu. Vychádzala zo zistení inšpektorátu práce a vlastné zistenia nevykonávala;
- so záverom prvoinštančného správneho orgánu sa stotožnila aj sťažovateľka, ktorá však vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu, pretože z obsahu spisu, ani z odôvodnení rozhodnutí nevyplýva akým spôsobom bolo preukázané, že žalobca reálne činnosť ako zamestnanec na území Slovenskej republiky nevykonával;
- správne orgány sa dôsledne nevysporiadali ani s otázkou miesta podnikania zamestnávateľa, pretože neodôvodnili, ktoré ustanovenia, akého právneho predpisu zamestnávateľovi zakazujú ukladať pracovné povinnosti telefonicky, mailom, prípadne riadiť pracovnú činnosť externe;
- záver o tom, že vo vzťahu k zamestnávateľovi nebolo preukázané registrované sídlo alebo miesto podnikania, je predčasný, lebo ďalšie skutočnosti súvisiace s otázkou, kde bola uzatvorená väčšina zmlúv s klientmi, s miestom kde boli vykonávané hlavné finančné funkcie, vrátane bankovníctva, s miestom nábora zamestnancov a podobne podrobnejšie skúmané neboli. Rovnako nebolo v potrebnom rozsahu vykonané dokazovanie za účelom reálneho výkonu činnosti žalobkyne ako zamestnanca;
- doteraz vykonané dokazovanie je nedostatočné na prijatie objektívneho záveru, že žalobca na území Slovenskej republiky reálne činnosť zamestnanca nevykonával;
- ak na základe neúplne a nepresne zisteného skutkového stavu dospeli správne orgány k rozhodnutiam prezentovaným vyššie, sú rozhodnutia pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné, keďže s poukazom na § 209 ods. 4 zákona o sociálnom poistení bolo ich povinnosťou uviesť, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bola organizačná zložka vedená pri hodnotení dôkazov a pri

hodnotení právnych predpisov na základe ktorých rozhodovala;

- vzhľadom na skutočnosť, že žalobca podal žalobu včas, s touto žalobou sa správny súd meritórne zaoberal, nebolo porušené žiadne jeho subjektívne právo v zmysle S.s.p.

III.

Obsah kasačnej sťažnosti/stanoviská

A)

5. Proti rozsudku krajského súdu sťažovateľka v zákonnej lehote podala kasačnú sťažnosť z dôvodov uvedených v § 440 ods. 1 písm. g) a písm. h) S.s.p. Sťažovateľka v nasledujúcich sťažnostných bodoch v súlade s § 445 ods. 1 písm. c) S.s.p. najmä uviedla že:

- na aplikáciu článku 13 (3) základného nariadenia musí byť splnených niekoľko iných podstatných náležitostí, ako je napr. aj reálny výkon činnosti zamestnanca na území Slovenskej republiky. Formálne založenie pracovnoprávneho vzťahu, t. j. pracovnou zmluvou, ešte nezakladá žalobcovi automaticky právo na aplikáciu článku 13 (3) základného nariadenia,

- vychádzajúc z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie pojem pracovník v zmysle článku 39 ES má autonómny význam v práve Únie a nemá byť vykladaný zužujúco. Za pracovníka je potrebné považovať každého, kto vykonáva skutočne a konkrétne činnosť, s výnimkou činností, ktoré sú tak obmedzené, že sa javia ako čisto okrajové a vedľajšie,

- dôkazné bremeno leží nielen na Sociálnej poisťovni, ale aj na žalobcovi a zamestnávateľovi, a túto povinnosť, ktorá im vyplývala z vykonávacieho nariadenia si riadne nespĺnili,

- určenie poľského zákonodarstva zo strany poľskej inštitúcie sociálneho zabezpečenia ZUS v praxi znamená, že aj keby došlo k zrušeniu napadnutých rozhodnutí, žalobca bude patriť pod poľskú legislatívu,

- do vlastných rúk sa doručujú rozhodnutia o poistnom, o príspevku na starobné dôchodkové sporenie, o uložení pokuty a penále,

- zákon o sociálnom poistení doručovanie rozhodnutí o vzniku a zániku povinného sociálneho poistenia osobitným spôsobom neupravuje a uvedený typ rozhodnutia nie je súčasťou taxatívneho vymedzenia rozhodnutí doručovaných do vlastných rúk podľa § 212 ods. 3 zákona o sociálnom poistení. Sociálna poisťovňa postupuje na základe a v medziach zákona o sociálnom poistení a nemôže konať nad jeho rámec,

- rozhodnutie o vzniku, resp. zániku poistenia sa neoznamuje doručením rozhodnutia do vlastných rúk,

- predmetné rozhodnutia boli doporučenou zásielkou doručované na adresu žalobcu, ktorá bola zaevidovaná v systéme Sociálnej poisťovne, ako aj na adresu miesta podnikania zamestnávateľa. Predmetné rozhodnutia Sociálnej poisťovne, sa považujú za doručené žalobcovi, napriek tomu, že predmetné rozhodnutia prevzala osoba žijúca v spoločnej domácnosti so žalobcom,

- doručovanie do zahraničia sa realizuje spravidla prostredníctvom pošty, a to buď formou obyčajného doručovania alebo doručovania do vlastných rúk, v súlade s poštovými podmienkami pošty (JUDr. Radomír Jakab, Justičná revue 2006, JR- 2/2006, dátum publikácie 12. augusta 2008),

- krajský súd mal posudzovať včasnosť podania žaloby, t. j. či žaloba bola podaná v lehote do dvoch

mesiacov od doručenia napadnutého rozhodnutia. Žalobca v danom prípade túto zákonnú lehotu nedržal, - poukázala na rozsudky ktoré už nadobudli právoplatnosť: rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 21Scud/22/2014, zo dňa 29. apríla 2015, rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 21Scud/35/2014, zo dňa 14. januára 2015, rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 21Scud/9/2013, zo dňa 3. decembra 2014. Taktiež poukázala na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžso/22/2015, zo dňa 27. apríla 2016.

6. Vzhľadom na uvedené navrhl, aby kasačný súd napadnutý rozsudok zrušil.

B)

7. Žalobca vo vyjadrení ku kasačnej sťažnosti najmä uviedol, že:

- prioritne poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9Sžso 90/2015 zo dňa 14.12.2016 v skutkovo a právne obdobnej veci, v zmysle ktorého sťažovateľka nemala právomoc rozhodnúť o určení tzv. uplatniteľnej legislatívy vo vzťahu k osobám nachádzajúcim sa v rovnakom postavení ako žalobca,

- z obsahu kasačnej sťažnosti vyplýva, že skutkový stav v administratívnom konaní mal byť zistený dostatočne a navyše žalobca, resp. jeho zamestnávateľ boli pri jeho zisťovaní málo činní. Takáto argumentácia je v rozpore s právnou úpravou týkajúcou sa zisťovania skutkového stavu v administratívnom konaní,
  - bolo v tomto smere nevyhnutné zamerať sa predovšetkým na samotnú obsahovú náplň zamestnania žalobcu,
  - sťažovateľka nepristúpila k doplneniu dokazovania, nevyžiadala si od zamestnávateľa žalobcu ďalšie doklady, nepristúpilo k výsluchu žalobcu ani k inému spôsobu preverenia tvrdení zamestnávateľa žalobcu,
  - určujúcim by bolo tiež vyžiadanie si stanoviska príslušného daňového úradu, nakoľko zamestnávateľ žalobcu bol registrovaným platiteľom DPH,
  - poukázal na rozhodnutie sťažovateľky č. 8519-5/2012-BA zo dňa 28.06.2012 (zamestnanec S. K. Q.), prostredníctvom ktorého sťažovateľka v skutkovo a právne obdobnej vec zrušila rozhodnutie svojej organizačnej zložky. Za účelom ďalšej podpory svojej argumentácie odkázal tiež na závery Krajského súdu v Prešove v iných obdobných prípadoch, vyslovené napr. v rozsudku č. k. 5 S 29/2014-32 zo dňa 18.02.2015,
  - rozhodnutie prvoinštančného orgánu verejnej správy sa zreteľne týka tak poistného vzťahu medzi žalobcom, resp. jeho zamestnávateľom na jednej strane a štátom, resp. sťažovateľkou, prípadne prvoinštančným orgánom verejnej správy na druhej strane, čo v celom rozsahu odôvodňuje potrebu doručiť takého rozhodnutie žalobcovi do vlastných rúk v súlade s ustanovením § 212 ods. 3 písm. c) zákona o sociálnom poistení,
  - o správnosti záveru krajského súdu, podľa ktorého bolo rozhodnutie prvostupňového orgánu verejnej správy potrebné doručiť žalobcovi do vlastných rúk, svedčí napokon aj samotný postup sťažovateľky a prvoinštančných orgánov verejnej správy, ktoré dlhoročne zasielajú obdobné rozhodnutia zamestnancom a zamestnávateľom doporučené s doručenkou do vlastných rúk,
  - sťažovateľka podáva účelový výklad predmetných ustanovení zákona o sociálnom poistení o doručovaní rozhodnutí v administratívnom konaní vzhľadom na judikovanú rozhodovaciu prax správnych súdov, pričom poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove č. k. 13Scud 6/2015-29 zo dňa 04.11.2016.
8. Navrhol, aby kasačný súd napadnutý rozsudok súdu potvrdil.

IV.

Právny názor Najvyššieho súdu SR

9. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd (§ 438 ods. 2 S. s. p.) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu, pričom po zistení, že kasačná sťažnosť bola podaná oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 442 ods. 1, § 443 ods. 1 S.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je kasačná sťažnosť prípustná (§ 439 ods. 1 S.s.p.), jednomyselne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že kasačná sťažnosť je dôvodná. Rozhodol bez nariadenia pojednávania (§ 455 S.s.p.) s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 30. mája 2018 (§ 137 ods. 4 v spojení s § 452 ods. 1 S.s.p.).

Podľa § 212 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia, ak tento zákon neustanovuje inak. Deň doručenia rozhodnutia je deň jeho oznámenia.

Podľa § 212 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, rozhodnutie sa účastníkovi konania oznamuje doručením rozhodnutia do vlastných rúk alebo poštou ako doporučená zásielka s doručenkou a poznámkou „do vlastných rúk“. Do vlastných rúk sa doručujú rozhodnutia

- a) o nepriznaní dávky, odňatí dávky, znížení dávky alebo o zastavení výplaty dávky,
- b) o uložení povinnosti vrátiť neprávom vyplatené sumy na dávke,
- c) o poistnom, o príspevku na starobné dôchodkové sporenie, 1) o uložení pokuty a penále,
- d) o prerušení konania,

e) o zastavení konania.

Podľa § 178 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, do pôsobnosti pobočky patrí

a) rozhodovať v prvom stupni

1. o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch, ...
8. o poistnom a o príspevku na starobné dôchodkové sporenie,
9. o uložení pokuty a penále,...

10. Sťažovateľka primárne namietala, že správny súd nesprávne právne posúdil preskúmanú vec, t. j. meritum sporu (kasačný dôvod podľa § 440 ods. 1 písm. g/ S.s.p.). V tejto súvislosti kasačný súd poukazuje na to, že s týmto kasačným dôvodom zákonodarca spája právnu situáciu, kedy správny súd na správne a zákonným spôsobom zistený skutkový stav (§ 440 ods. 1 písm. f/ S.s.p.) bez väd zaťažujúcich jeho rozhodovanie (písmena a/ až f/) nesprávne aplikuje objektívne právo v merite veci bez možnosti opory v doterajšej ustálenej rozhodovacej praxi kasačného súdu.

11. Nesprávnosť aplikácie objektívneho práva správnym súdom je zapríčinená chybným výberom normy hmotného práva alebo procesného práva, ktorá vo svojej hypotéze nemá také predpoklady, aké vyplývajú zo zisteného skutkového stavu. Nesprávne právne posúdenie veci správnym súdom konkrétne spočíva v tom, že odvolací súd použil nesprávnu právnu normu, alebo síce aplikoval správnu právnu normu, ale ju nesprávne interpretoval, a napokon právnu normu síce správne vyložil, ale na zistený skutkový stav ju nesprávne aplikoval. Práve tento právny rámec aj vymedzuje potrebné medze skutkového zistenia.

12. Kasačný súd musí zdôrazniť, že v aplikačnom postupe krajského súdu pri rozhodovaní o merite sporu zistil pochybenie v otázke právneho posúdenia v merite veci odôvodňujúce potrebu zrušenia napadnutého rozsudku krajského súdu. V tejto súvislosti námietku sťažovateľky, že došlo k nedodržaniu zákonnej lehoty na podanie žaloby aj v súvislosti s tým, že rozhodnutie o vzniku, resp. o zániku poistenia sa neoznamuje doručením rozhodnutia do vlastných rúk, vyhodnotil kasačný súd ako dôvodnú.

13. Krajský súd mal, ako vyplýva z napadnutého rozhodnutia za to, že žaloba bola podaná včas a meritórne sa ňou zaoberal a na jej základe preskúmané rozhodnutie v spojení s prvoinštančným rozhodnutím správneho orgánu zrušil a vrátil vec sťažovateľke na ďalšie konanie a rozhodnutie. Kasačný súd sa nestotožňuje s týmto právnym posúdením veci. Z administratívneho spisu súd zistil, že ako prvoinštančné správne rozhodnutie tak aj preskúmané rozhodnutie bolo zaslané na adresu bydliska žalobcu, pričom obe rozhodnutia prevzal otec žalobcu M. I.. Preskúmané rozhodnutie prevzal dňa 10.04.2014. Správna žaloba proti preskúmanému rozhodnutiu bola podaná osobne na Krajskom súde v Prešove dňa 03.11.2015, teda zjavne po uplynutí dvojmesačnej lehoty na podanie žaloby.

14. Súd dáva do pozornosti, že zákon o sociálnom poistení pozná doručovanie do vlastných rúk a tzv. „obyčajné“ doručovanie. Taxatívny výpočet rozhodnutí, ktoré je potrebné doručiť do vlastných rúk ustanovuje § 212 ods. 3 zákona o sociálnom poistení. Rozhodnutie o nevzniknutí povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti sa v § 212 ods. 3 zákona o sociálnom poistení nenachádza, a preto sa doručovanie takéhoto rozhodnutia do vlastných rúk nevyžaduje. Rozhodnutím o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia rozhoduje sťažovateľka a jej pobočky o tom, či účastník konania splnil zákonné predpoklady pre vznik, resp. zánik povinného nemocenského poistenia, povinného dôchodkového poistenia a povinného poistenia v nezamestnanosti podľa § 20 zákona č. 461/2003 Z.z. v sporných prípadoch, ako bol aj ten žalobcov. Právnou otázkou, ktorú záväzne rieši takéto rozhodnutie je teda existencia či neexistencia samotného poistného vzťahu. Naopak, rozhodnutím o poistnom je napr. rozhodnutie o predpísaní dlžného poistného podľa § 144 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. V takomto prípade však musí byť celkom zrejmé a nepochybné, že povinné sociálne poistenie vzniklo a trvalo, resp. stále trvá. Právnou otázkou, o ktorej sa rozhoduje takýmto rozhodnutím je výška poistného, ktoré je subjekt podľa § 128 zákona č. 461/2003 Z.z. povinný platiť a odvádzať.

15. Odlišnosť oboch právnych inštitútov je zrejmá tiež zo systematického členenia zákona č. 461/2003 Z.z., keď § 172 ods. 5 uvedeného zákona uvádza, že predmetom nedávkového konania je rozhodovanie o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch, ako aj konanie o poistnom v sporných prípadoch. Zákonodarca teda tieto dve konania rozlišuje. Obdobne ustanovenie § 178 ods. 1 určuje, že do pôsobnosti pobočky patrí rozhodovať v prvom stupni o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia v sporných prípadoch a v inom bode, že do pôsobnosti pobočky patrí tiež rozhodovanie o poistnom. Ide teda celkom zjavne o odlišné právne inštitúty, pričom zákon nevyžaduje pri rozhodnutiach o vzniku, prerušení a zániku sociálneho poistenia doručovanie do vlastných rúk.

16. Je preto potrebné konštatovať, že žalobcovi bolo preskúmané rozhodnutie (ako aj prvoinštančné rozhodnutie) riadne doručené. Na tomto mieste kasačný súd tiež poukazuje na skutočnosť, že žalobca ani netvrdil, že by nemal možnosť dozvedieť sa o obsahu preskúmaného rozhodnutia a reagovať naň, napr. v zákonnej lehote proti nemu podať žalobu. Najvyšší súd Slovenskej republiky dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod. To platí obdobne aj o využívaní zákonných procesných ustanovení. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 08.11.2011, sp. zn. 1Sžr/38/2011). Zmeškanie lehoty na podanie žaloby nemožno odpustiť.

17. Záverom kasačný súd poukazuje na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Sžso/59/2015 zo dňa 26.09.2017, sp. zn. 9Sžsk/68/2017 zo dňa 26.07.2017, sp. zn. 10Sžsk/31/2017 zo dňa 31.12.2017, v ktorých súd, vo vzťahu k doručovaniu obdobných rozhodnutí sťažovateľky ako v predmetnej veci, vyslovil rovnaký právny názor, že v prípade rozhodnutí o zániku, resp. nevzniknutí sociálneho poistenia nie je doručovanie do vlastných rúk povinné.

18. Kasačný súd s ohľadom na uvedené skutočnosti napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie v zmysle § 462 ods. 1 S.s.p. Ostatnými sťažnostnými bodmi sa kasačný súd nezaoberal, nakoľko zistil závažný dôvod odôvodňujúci zrušenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu. Úlohou krajského súdu bude v ďalšom konaní vo veci opätovne rozhodnúť a zaoberať sa primárne včasnosťou podania žaloby, pričom právnym názorom kasačného súdu je krajský súd viazaný (§ 469 S.s.p.). Krajský súd rozhodne aj o nároku na náhradu trov kasačného konania v zmysle § 467 ods. 3 S.s.p.

19. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.